Kansainväliset IL-kehykset suomalaisissa korkeakoulukirjastoissa

Kyselyn tulokset

Kati Syvälahti,
Helsingin yliopiston kirjasto
Janika Asplund,
Tampereen yliopiston kirjasto

STKS
IL-seminaari
17.11.2017

Sisältö

- Kyselyn tavoitteet
- Kyselyn toteutus
- Kyselyn tuloksia
  - Informaatiolukutaidon standardit & tiedonhankinnan opetus kirjastoissa
  - Informaatiolukutaidon kehykset
- Yhteenveto

Kyselyn tavoitteet

- Kyselyn tavoitteena oli kartoittaa suomalaisten korkeakoulukirjastojen näkökulmia informaatiolukutaidon kehyksiin.
- Tutkimuskysymykset:
    - Mitkä ovat/mikä on informaatiolukutaidon opetuksen kohderyhmä(t)?
    - Kuinka tiedonhankinnan opetus on toteutettu esim. lähiopetus atk-luokassa tai verkkokurssi?
    - Ovatko informaatiolukutaidon standardit tai kehykset tutut organisaatiossanne?
    - Onko standardeja tai kehyksiä hyödynnetty opetuksen suunnittelussa?
    - Kuinka hyvin informaatiolukutaidon kehykset kuvaavat opiskelijoiden tarvitsemia taitoja?
    - Onko tulevaisuudessa organisaationne tarkoitus hyödyntää informaatiolukutaidon kehyksiä opetuksen suunnittelussa?
    - Mikä on kurssien suunnittelun kannalta keskeisin IL kehys?

Kyselyn toteutus

Verkkolomake lähetettiin yliopisto- ja ammattikorkeakoulukirjastojen johtajille sähköpostilistojen avulla.

Kysely oli avoinna 4 - 31.5.2017 ja jokaisesta kirjastosta vastattiin kerran.

Kirjastonjohtajat joko vastasivat kyselyyn itse tai välittivät kyselyn vastattavaksi informaatiolukutaidon opetuksen asiantuntijoille omassa kirjastossaan.

Verkkolomakkeella kysymykset olivat englanniksi ja kyselyyn sai vastata suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

Tietoa kirjastojen näkemyksistä kehyksiin kerättiin avoimilla ja strukturoiduilla kysymyksillä.

Kyselyyn tuli 31 vastausta.

Informaatiolukutaidon standardit

Vuonna 2000 ACRL (The Association of College & Research Libraries) julkaisi informaatiolukutaidon standardit (The Framework for Information Literacy for Higher Education).

Suomeksi käännetyistä standardeista on kirjastoille annettu suosituksia informaatiolukutaidon integroimiseksi korkeakouluopintoihin

Kansallisessa Informaatiolukutaidon opintosuunnitelma-hankkeessa 2004 - 2006.

IL-suositusta päivitettiin 2013: SYN (Suomen yliopistokirjastojen neuvosto) ja AMKIT-konsortio (Ammattikorkeakoulujen kirjastoyhteistyökonsortio) laativat yhteisen suosituksen “Suositus Suomen korkeakouluille: Informaatiolukutaito korkeakouluopinnoissa”.

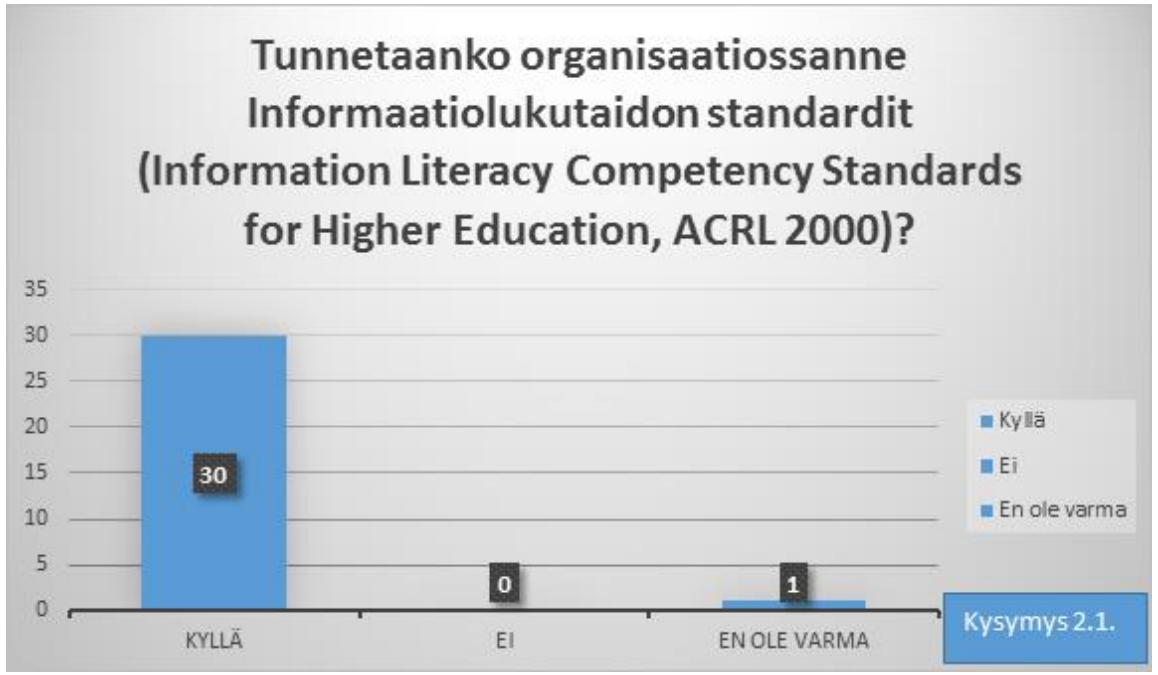

IL-standardit opetustyössä

Informaatiolukutaidon standardit käytännössä

”Olemme aikanaan todella perusteellisesti tutustuneet IL-standardeihin ja huomioineet ne suunnitellessamme tiedonhankinnan opetusta.”

"Standardeja on käytetty, kun on käyty laitoksilla keskustelemassa th-opetuksesta."

"Standardien pohjalta on laadittu IL-ops, jota on vaihtelevasti hyödynnetty opetuksessa. Opiskelijoiden informaatiolukutaitojen arvioinnissa on hyödynnetty myös standardeja."

"Kolmivaiheinen mallimme perustuu IL-standardeihin."

Tiedonhankinnan opetus kirjastoissa

Monimuotoista opetusta

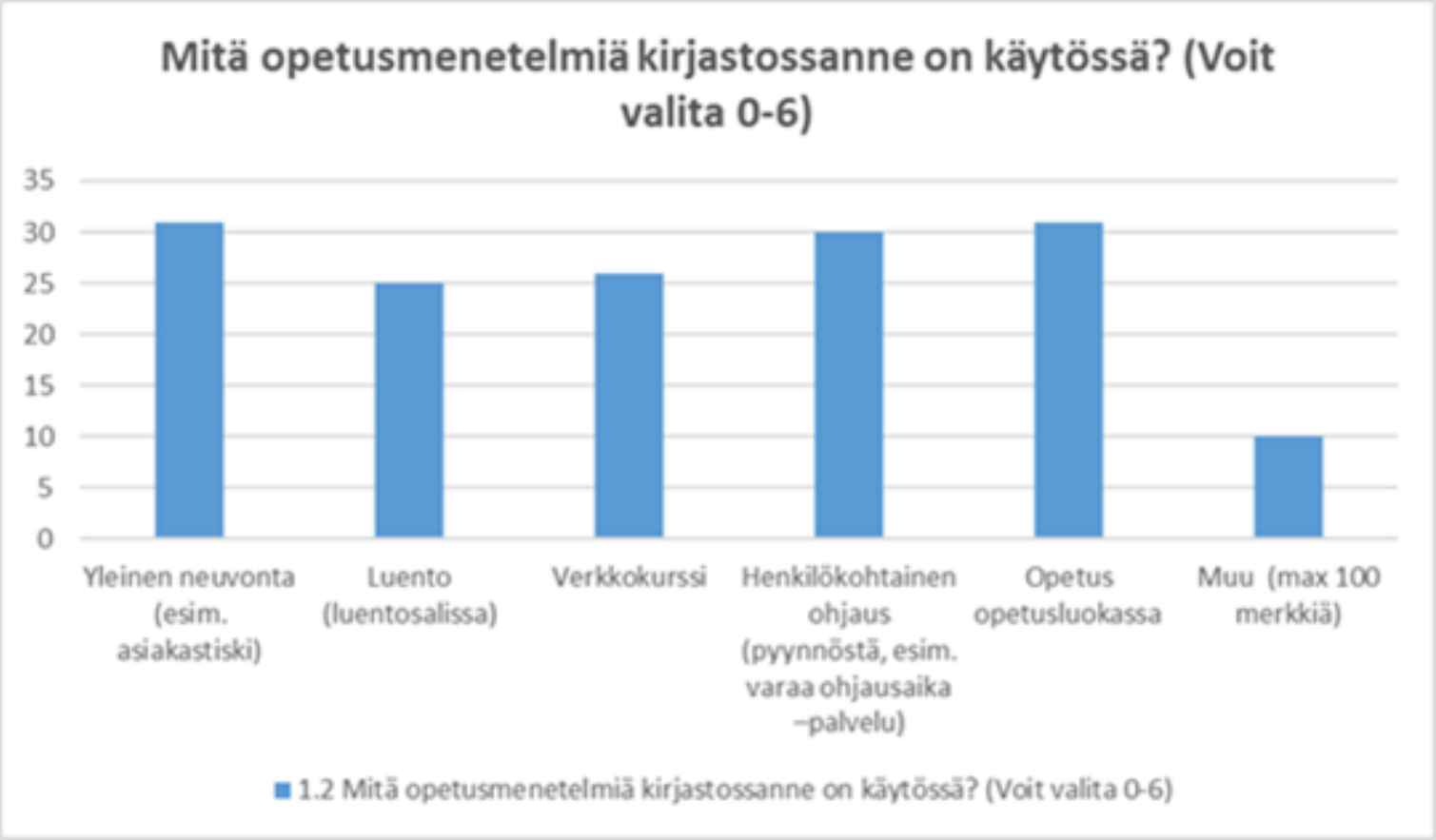

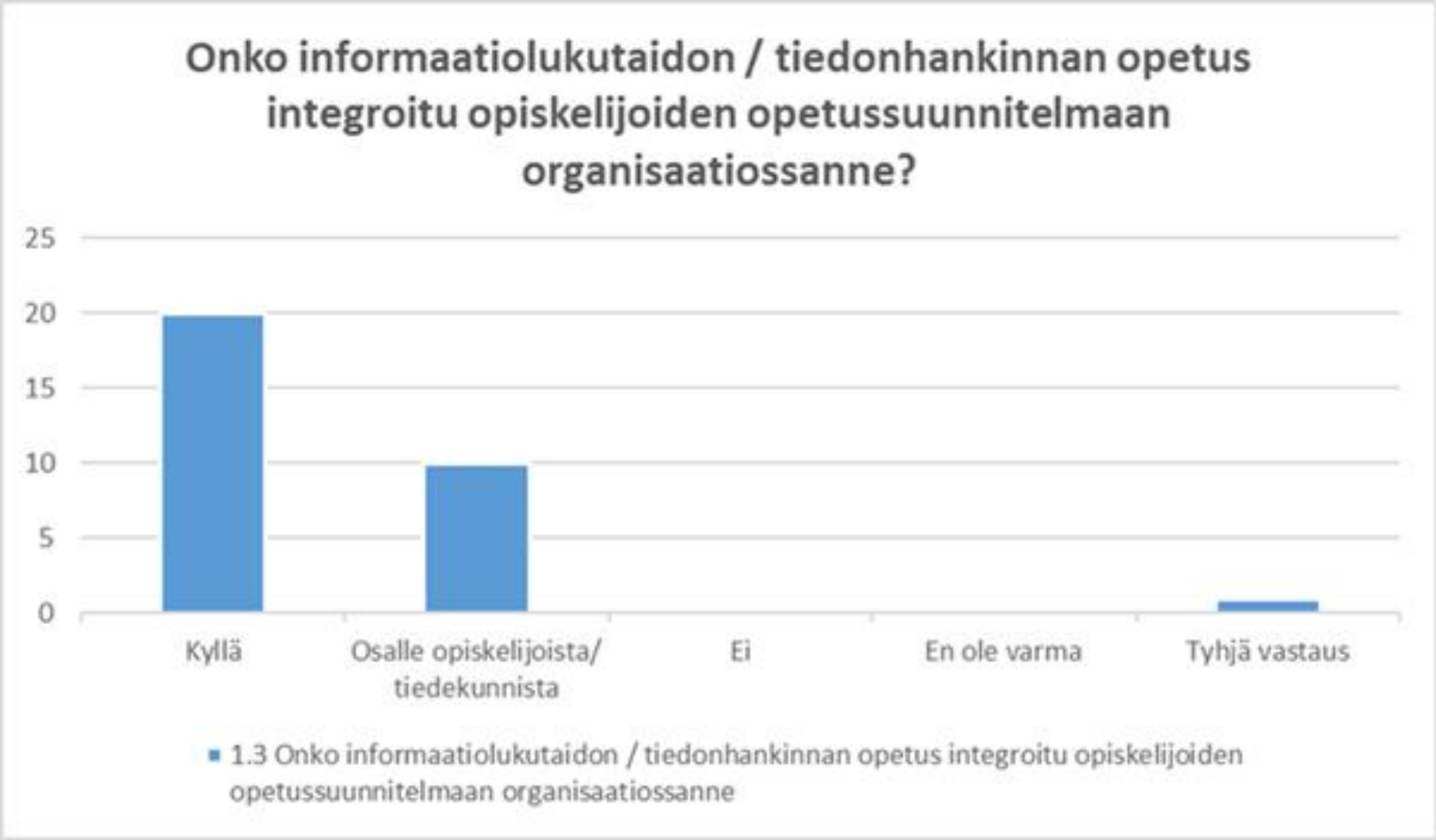
Onko informaatiolukutaidon / tiedonhankinnan opetus integroitu opiskelijoiden opetussuunnitelmaan organisaatiossanne?
25
20
15
10
5
0
Kyllä
Osalle opiskelijoista/ tiedekunnista
Ei
En ole varma
Tyhjä vastaus
1.3 Onko informaatiolukutaidon / tiedonhankinnan opetus integroitu opiskelijoiden opetussuunnitelmaan organisaatiossanne

Vuonna 2015 ACRL julkaisi informaatiolukutaidon kehykset (The Framework for Information Literacy for Higher Education).

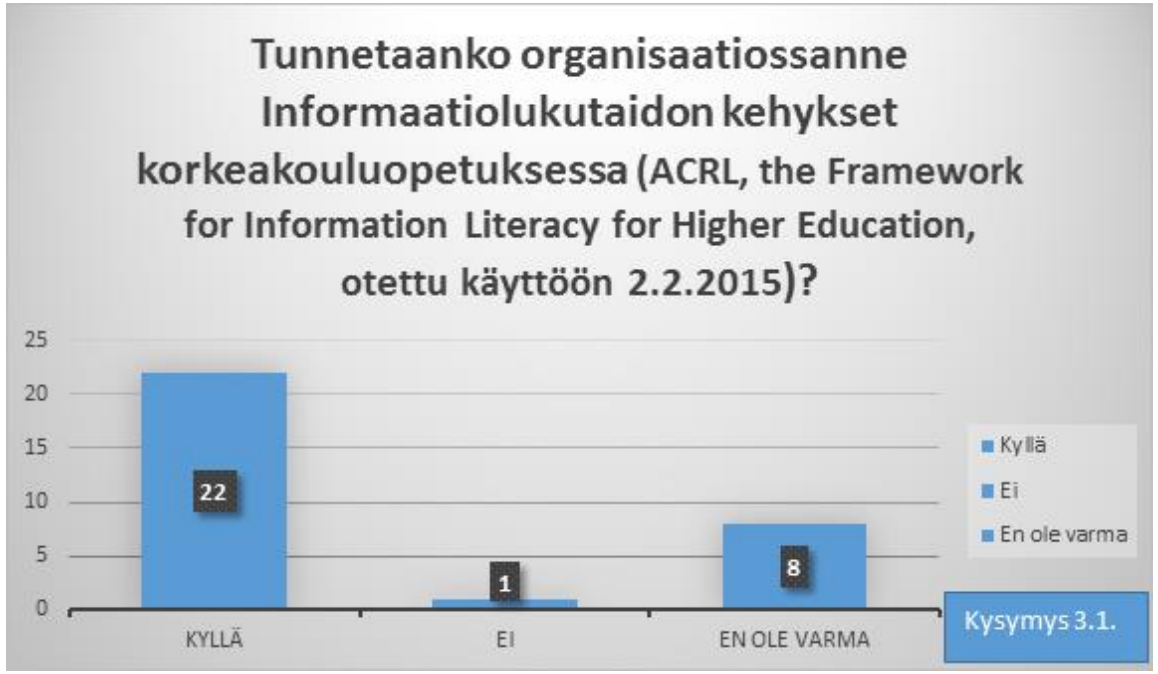

IL-kehykset opetustyössä

Informaatiolukutaidon kehykset käytännössä

"Koulutusohjelmien kanssa keskulteltaessa osaamistavoitteita on käytetty pohjana opetuksen suunnittelussa. Osaamistavoitteita on muotoiltu kehysten avulla."

"IL-opetuksen toteutuksia on muutettu huomioimalla uudet kehykset."

"Koulutukset ovat yhdistelmä vuoden 2000 ja 2015 kehyksistä, mutta painotus on uudemmissa."

"Me teimme 0,5 opintopisteen laajuisen MOOC periaatteella toimivan kurssin polkuopiskelijoille kokonaan uusien kehysten lähtökohdasta..."

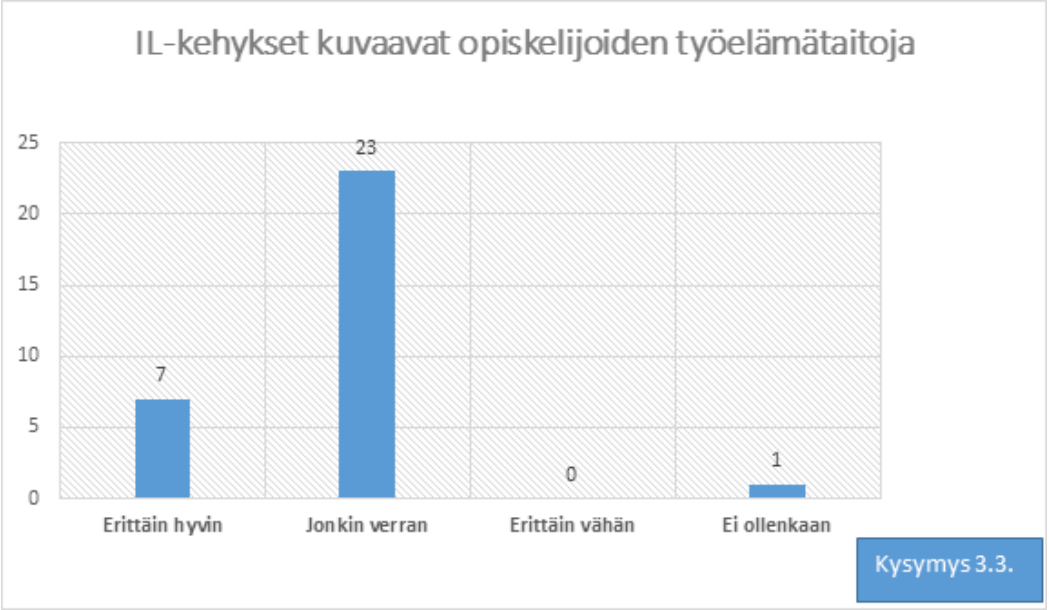

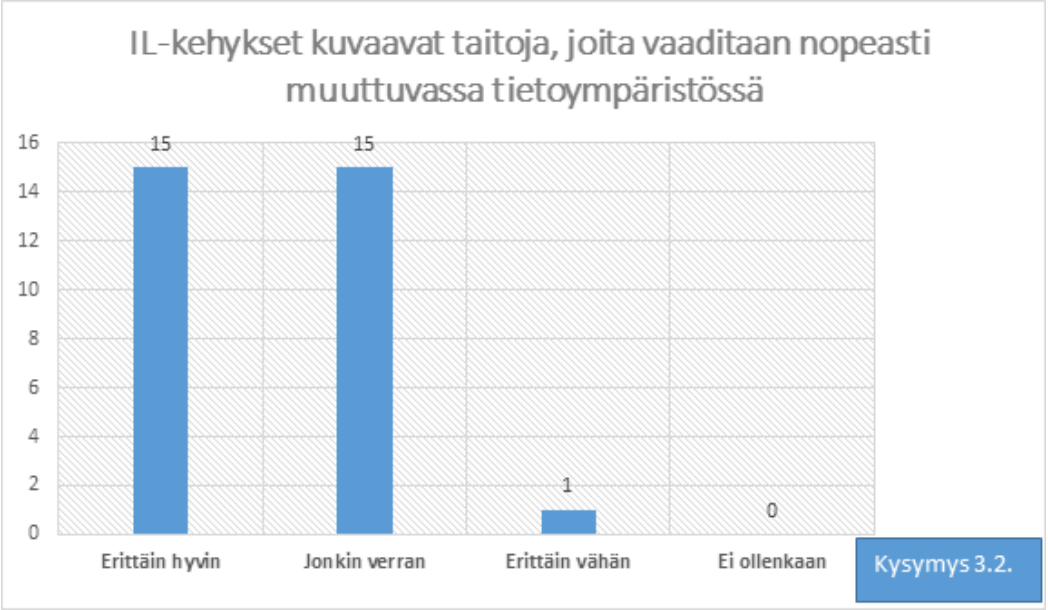

Kuinka hyvin informaatiolukutaidon kehykset kuvaavat opiskelijoiden tarvitsemia taitoja?

IL-kehykset & opiskelijoiden taidot

"Kehysten esitystapa ja kieli ei tuo samalla tavalla esille työelämätaitoja kuin muut toimijat."

"Uuden tiedon hakeminen, arviointi ja tekijänoikeudet ovat nykypäivän yleissivistystä. Ajattelemme että työnantajat edellyttävät näiden taitojen osaamista akateemisesti koulutetuilta. Akateemisilla aloilla työskentelevien tulee hallita kaikkia kehysten osa-alueita."

"Frames are better than former standards because they have a broader view of what IL skills are."

"Kehykset ovat kuitenkin selkeä parannus aikaisempaan: ne ovat mm. työelämälähtöisiä ja huomioivat muuttuneen tietoympäristön."

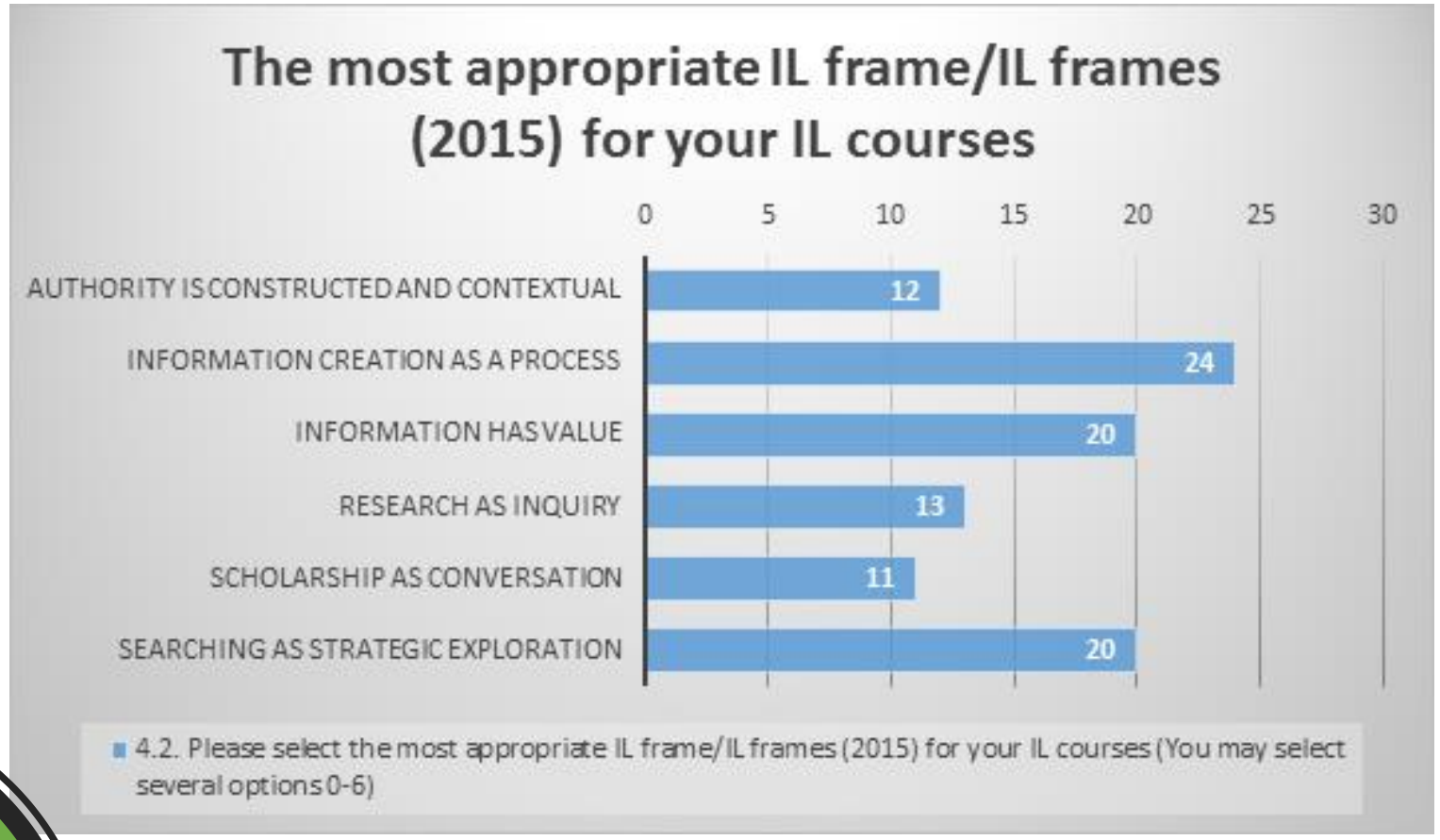

Mikä oli kehyksistä suosituin?

Aiotteko hyödyntää IL-kehyksiä (2015) yhteistyössä tiedekuntien kanssa ja suunnitellessanne IL-opetusta ja sen toteutusta?

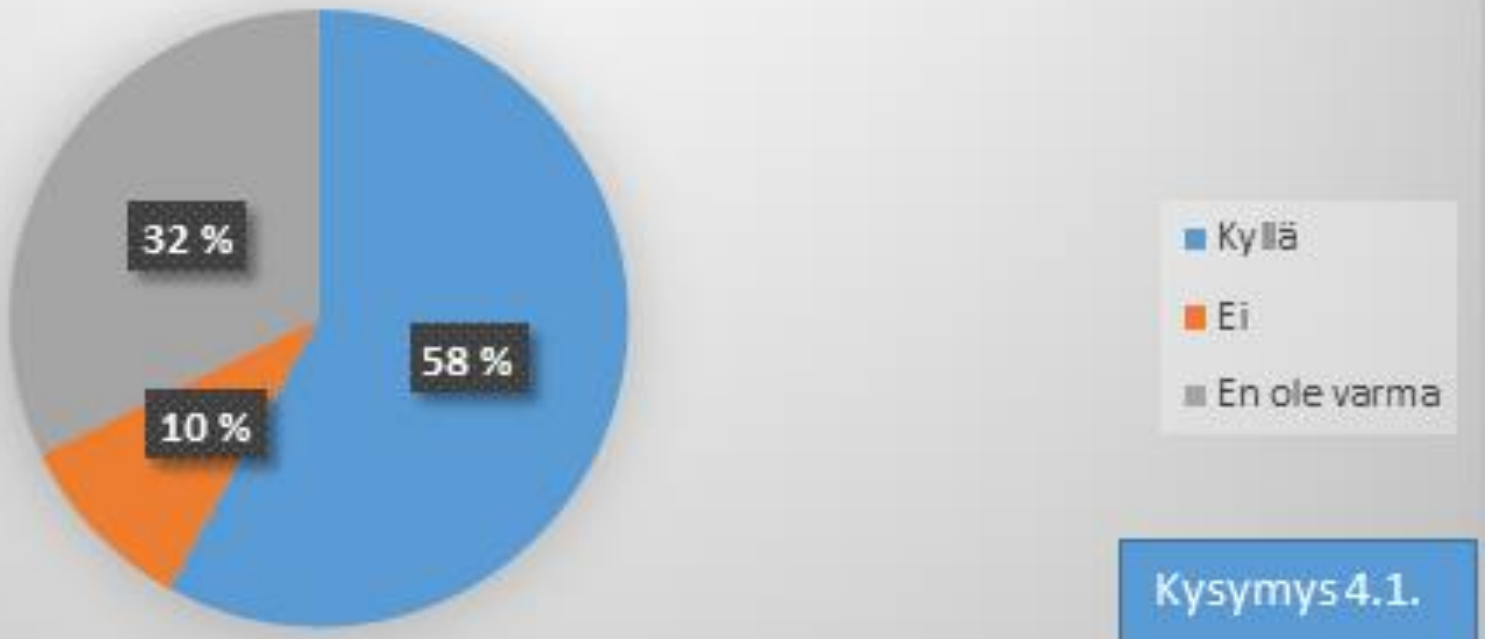

Kysymys 4.1.

Näkökulmia kehyksiin

"We think they should be translated to Finnish and connect again like previous standards to all Higher education in Finland..."

"Kiitos teille kyselystä ja sen myötä kiinnostuksesta perehtyä tarkemmin IL-viitekehykseen."

"Kovin korkealentoista on tämä IL-raamisto."

"On tarpeellinen ja tärkeä päivitys edelliseen suositukseen; tämä on nyt paremmin ajan tasalla ja vastaa nykypäivän informaatioympäristöä..."

"2015 kehyksiin tulleisiin uusiin sisältöihin liittyvät käytännön pedagogiset esimerkit,hyödyttäisivät kaikkia kirjastoja tiedonhankinnan opetuksessa."

Yhteenveto

- Kyselyyn vastanneista kirjastoista 71 % tunsi ACRL:n informaatiolukutaidon kehykset
- Kirjastoista 39 % oli jo hyödyntänyt kehyksiä osaamistavoitteiden ja opetussuunnitelmien päivittämisessä sekä eri vaiheiden opiskelijoiden kurssitoteutuksissa
- 58 % aikoo hyödyntää kehyksiä tulevaisuudessa, 31 % miettii mahdollisuutta
- Käytännön esimerkkejä kehysten soveltamisesta toivotaan lisää
- Kehykset nähdään hyvänä keskustelun apuvälineenä
- Kehysten suomennoksia toivotaan
- Kyselyn tuloksista on tekeillä suomenkielinen ja kansainvälinen artikkeli

Kiitos!

Kati Syvälahti
Helsingin yliopiston kirjasto
kati.syvalahti@helsinki.fi

Janika Asplund
Tampereen yliopiston kirjasto
janika.asplund@uta.fi

Lähteet

- ACRL. (2000). Information Literacy Competency Standards for Higher Education. Retrieved from http://www.ala.org/acrl/Standards/informationliteracycompetency
- ACRL. (2015). Framework for Information Literacy for Higher Education. Retrieved from http://www.ala.org/acrl/standards/ilframework
- Foasberg, N. M. (2015). From Standards to Frameworks for IL: How the ACRL Framework Addresses Critiques of the Standards. *Libraries and the Academy* 15(4), 699-717 Saatavana doi: 10.1353/pla.2015.0045
- Keller, P. (2016). *The Framework for Information Literacy: Academic Librarians' Perceptions of Its Potential Impact on Higher Education Library Praxes* (Doctoral dissertation). Saatavana http://hdl.handle.net/1928/32307
- Kuhlthau, C. C. (2013). Rethinking the 2000 ACRL Standards: Some Things to Consider. *Communications in Information Literacy* 2013, Vol.7(2), 92-97 . Saatavana http://www.comminfolit.org/index.php?journal=cil&page=article&op=view&path[]=v7i2p92&path[]=166
- Mackey, T., & Jacobson, T. (2011). Reframing Information Literacy as a Metaliteracy. *College & Research Libraries, 72*(1), 62-78. doi:https://doi.org/10.5860/crl-76r1
- Oakleaf, M. (2014). A Roadmap for Assessing Student Learning Using the New Framework for Information Literacy for Higher Education. *The Journal of Academi Librarianship, 40*(5), 510-514. Saatavana DOI: 10.1016/j.acalib.2014.08.001
- Syvälahti, K., & Asplund, J. (2015). Kansainväliset informaatiolukutaidon osaamistavoitteet muuttuivat - mitä, miksi ja miten?. *Signum,*. Saatavana https://journal.fi/signum/article/view/52210
- Syvälahti, K. & Asplund, J. (2017a, September). A Finnish Academic Libraries' Perspective on the Information Literacy Framework. (Abstract). Presented at S. Špiranec et al (Eds.). The Fifth European Conference on Information Literacy (ECIL). September 18th-21st, Saint-Malo, France. The Book of Abstracts, 212. Saint-Malo: Information Literacy Association (InLitAs). Saatavilla http://ecil2017.ilconf.org/wp-content/uploads/sites/6/2017/09/ECIL-2017-Book-of-abstracts.pdf
- Syvälahti, K. & Asplund, J. (2017b, September). A Finnish Academic Libraries' Perspective on the Information Literacy Framework. (PowerPoint slides). Presented at The European Conference on Information Literacy (ECIL), Saint Malo, France. Saatavilla http://ecil2017.ilconf.org/wp-content/uploads/sites/6/2017/10/D322KatiSyvalahtiJanikaAsplund.pdf
- Linkit:

Informaatiolukutaidon opintosuunnitelma –hankkeen ohjausryhmä (2004): Suositus yliopistoille informaatiolukutaidon oppiainesten sisällyttämiseksi uusiin tutkintorakenteisiin. Saatavana http://www.helsinki.fi/infolukutaito/ILopetus/IL_suositusteksti.pdf

SYN ja AMKIT (2013) Suositus Suomen korkeakouluille Informaatiolukutaito korkeakouluopinnoissa. Saatavana

http://yliopistokirjastot.fi/wp-content/uploads/2015/06/ILsuositus_FI.pdf

Kuvat: Helsingin yliopisto/Uni Material Bank; Jonne Renvall/Tampereen yliopisto